

Wijzer

Montfort, man van het volk

Peter Denneman smm

Montfort met volgelingen

nummer 1 – april 2022

van de redactie:

In deze Wijzer leest u over Montfort, man van het volk; columns van Stefan Musanai smm en Charles Leta smm; afscheid in Brazilië; driekwart jaar na de watersnood en meer dat wij met u willen delen.

Onze jubilarissen, Theo van der Geest en Richard Schreurs vertellen over hun ervaringen als montfortaan.

Daarnaast natuurlijk weer nieuws uit de Wereldwijde Congregatie, Wijzertjes en de overleden Nederlandse montfortanen, zuster Theodora en associé Ingeborg.

redactie:

Peter Denneman, John van Oss en Monique Heijman

Rond de tachtiger jaren van de vorige eeuw verzorgt Jo van Osch smm voor het interne montfortaans mededelingenblad 'Pro Nostris' artikeltjes over Montfort. Dat doet hij al bladerend in het historische werk van Pierre Eyckeler smm. Zijn artikeltjes noemt de schrijver 'pentekeningen, hier en daar wat ingekleurd.' De kleuren zijn nog fris genoeg om ons zoveel jaren later te inspireren.

Het jaar 1705, in de wijk Montbernage, begint Montfort zijn eigenlijke missiewerk. Hier is hij meteen in zijn element. Als hij de brug over de Clain oversteeft bevindt hij zich in een centrum van stoffelijke ellende en geestelijke wanorde, Montbernage, de voorstad van Poitiers. In smalle, vervuilde straatjes staan de vochtige, groezelige huisjes van arme dagloners, armzalige winkeltjes en obscure kroegjes, waar het arme volk, om het leed te vergeten, de ellende vermeerderd. In sloppen zonder licht wonen bedelaars en prostitués, als het uitschot van de stad.

Montfort wandelt de voorstad binnen en groet in het voorbijgaan de verwonderde mensen, die niet gewend zijn hier een priester te ontmoeten. Deze arme geestelijke, met zijn verstorven gelaat en zijn versleten toog, aarzelt niet om een praatje aan te knopen met het vrouwtje, dat nieuwsgierig aan de deur van haar winkeltje is komen staan, of met de bedelaar, neergehurkt op de hoek van de straat. De kinderen zijn al vlug met hem vertrouwd. Zij luisteren graag naar wat hij vertelt over Jezus en Maria. Vaders blijven op afstand toezien. Arbeiders gaan voorbij met een lach of een grove grap. Maar de missionaris gaat op de mannen af en vraagt met belangstelling naar hun

werk, hun gezondheid, hun gezin. En wanneer ze verder gaan, de kerels, die van geloof niets meer afweten en van priesters niets willen weten, hebben ze toch de hand gedrukt van deze man, die zo midden op straat op hen was afgekomen als een gezant van God, die zij hebben vergeten...

Men ontmoet die priester in alle straten, in alle sloppen. Iedere dag komt hij terug en gaat de huizen binnen, waar zieken zijn of ouderen. Hij maakt het leven minder zwaar voor hen die lijden en de dood meer hoopvol voor hen die sterven. In de kroegen echter wordt nog wel veel

gelachen en gespot, uitgescholden. Maar onverstoort blijft Montfort zich aan zijn taak wijden om het hart van deze mensen te winnen. Sommigen luisteren graag naar hem, op de hoek van een straat of op een binnenplaats tussen hoge grijze muren. Elke dag komen er meer. Montfort zoekt naar een plaats van samenkomst. Daarbij denkt hij niet aan de hoge muren van de parochiekerk, de St. Radegonde. Hij voelt aan dat deze mensen daar niet thuis zouden zijn. Montfort handelt in de trant van een basissamenleving. Een vervallen schuur langs de weg

weet hij te kopen, op te knappen en in te richten. Hij noemt de bidplaats 'Maria, koningin der harten.' En van toen af begint zijn pastoraat.

Een bepaalde originaliteit van Montfort is gelegen in de aanwending van de cantiek. Andere missionarissen van zijn tijd hadden er alleen een aangenaam intermezzo in gezien om de langdurige missiepreken te onderbreken. Montfort maakte van het lied zelf een preek, en wel zó, dat de gelovigen ze zichzelf vóór kunnen houden. Hij metalliseert de gelovigen op de melodie van bekende chansons; en daardoor kan zijn woord nog langer blijven natrillen, lang na de beëindiging van de missie. Hier toont Montfort zich op zijn best. Hij verstaat de kunst van het populariseren. Wat hij vanuit zijn hoog-speculatieve vorming op het grootseminarie van St. Sulpice in Parijs heeft meegekregen, weet hij te vertalen in de ritmen en de voorstellingen van de eenvoudigen.

Maar het hoogtepunt in deze missie van de Montbernage vormt toch de processie naar de parochiekerk. Basissamenlevingen zoeken er niet naar zich te isoleren, ze bereiden de verdere eenwording van het Godsvolk voor... Montfort weet wat hij wil: hij voert de mensen terug naar de doopvont en laat hen het verbond bekrachtigen met een eed van trouw. Hij vindt daartoe middelen ter verwending, omdat hij weet wat eenvoudige mensen nodig hebben. Geloof is iets, wat je kunt zien.

Het is een veel betekenisvol gebaar, dat hij bij zijn afscheid zijn mooie Mariabeeld in die arme schuur achterlaat, op voorwaarde dat er elke dag bij gebeden zou worden.

Het jaar 2022. Dagelijks na het middagmaal worden in onze gemeenten de namen genoemd van de montfortanen die op die dag gestorven zijn. Velen van de Nederlanders heb ik gekend. Bij het horen van de namen denk ik onwillekeurig aan wie zij waren en wat zij deden. Meestal constateer ik dat de meesten in hun doen en laten echte navolgers van Montfort zijn geweest. Want ook zij waren mannen van het volk. ■

Montfort als opvoeder

Columns

De 'Missionaire Agenda' is een werkschrift voor missie, ontwikkeling en vredeswerk en wordt viermaal per jaar uitgegeven door KNR en Uitgeverij Abdij van Berne. Vorig jaar zijn Stefan en Charles gevraagd bij toerbeurt een column te schrijven. We laten u hier graag mee kennismaken.

Geloven via de media

Stefan Musanai smm

'Bel me als ik wat voor jullie kan doen of moet helpen'. Zulke woorden klinken erg sympathiek en sporen ook onszelf aan om beschikbaar te zijn voor anderen. Zij liggen aan de basis van elke roeping en zending door Jezus Christus. Zelf trok Hij door dorpen en steden om mensen te ontmoeten en hen te onderrichten. Dat deed Hij met woorden en daden. Hij genas de zieken, voedde de hongerigen en zegende de kinderen. Zending vindt nog steeds plaats. Maar de concrete invulling geschiedt in onze tijd ook met inzet van moderne communicatiemiddelen, zoals internet. Een jonge Nederlandse zangeres, actrice en YouTuber, verklaarde dat zij over het geloof leerde via de Bijbel op haar mobiele telefoon. Zij kan het overal mee naar toe nemen. 'Ik opende gewoon de telefoon, las het en dacht erover na'. Door het lezen van de geïnspireerde teksten ervoer zij de aanraking van God in haar leven.

Dat kan ook een hint voor ons zijn om onze geloofsovertuiging via moderne media te verspreiden. Via internet

kunnen ook wij op deze wijze discussiëren over geloofszaken en erover nadenken. Onze geloofsovertuiging kan ongetwijfeld in een eenvoudige taal en op een interessante wijze bespreekbaar gemaakt worden. Maar het internet als evangelisatiemedium kan ook worden misbruikt voor persoonlijk en/of groepsbelang. In dat geval zal het internet zijn functie als Godsgeschenk verliezen. Het evangelie kan alleen zijn heilzame betekenis behouden als het oprecht in dienst staat van de verkondiging van de Blijde Boodschap en van Gods liefde.

Hier worden we herinnerd aan het verhaal van de toren van Babel. Die werd door de mensen gebouwd uit hoogmoed om op eigen kracht aan God gelijk te worden. Ieder streefde toen eigen egoïstische doelstellingen na. Daar kan God onmogelijk zijn zegen aan geven.

Het goddelijk ideaal is gelegen in het belangeloos in dienst staan van die paar woorden van Gods naam: ik ben er voor jou, op voet van gelijkheid en

op basis van wederkerigheid.

Het internet stelt mensen in staat om gemakkelijk en snel toegang te krijgen tot heel veel informatie. Mensen kunnen dit middel zelfzuchtig voor eigen doeleinden gebruiken. Maar men kan het ook in dienst stellen van onze ontmoeting met God en medemens. We kunnen creatief met de media omgaan. Ook hier geldt dat als onze persoonlijke ontmoeting met Jezus niet diep is, onze prediking zijn zin verliest en het de mensen niet helpt evangelische vreugde in hun leven te ervaren.

In één van zijn evangeliën spreekt Jezus dat het koninkrijk van God is als een huis. Als het huis op zand gebouwd is, zal het gemakkelijk bij een storm instorten. Maar als het op rotsgrond gebouwd is, zal het blijven staan bij storm en overstromingen. Creatief met het evangelie omgaan is belangrijk en hard nodig, maar doe het altijd vanuit jouw verbondenheid met God. Trek je daarom regelmatig terug op een stille plek om te bidden.

v.l.n.r.: Charles, Stefan

Bruggen bouwen

Charles Leta smm

Er zijn veel bruggen en bruggetjes in Nederland. Ja, Nederlanders zijn ervaren bruggenbouwers! Bruggen spelen een grote rol op allerlei terrein in de samenleving. Een brug verbindt oevers en verkort de reistijd. Een brug maakt ontmoetingen mogelijk. Het belangrijkste is misschien wel, dat een brug een verbinding legt tussen mensen. Zonder bruggen blijven mensen gescheiden van elkaar.

Het is nu al twee jaar dat de coronacrisis bestaat in ons land. Het dwingt ons om een beetje los van elkaar te staan. We raken geïsoleerd in ons eigen wereldje. Het sluiten van openbare plaatsen zoals restaurants, cafés, sportlocaties, wat meestal ontmoetingsplaatsen zijn, vermindert het sociale contact. Het is dus nu relevanter dan ooit dat we bruggen bouwen om met elkaar verbonden te blijven. Wij zijn nu uitgedaagd om op een creatieve wijze elkaars naasten te zijn, om niemand in isolement achter te laten.

Dezelfde situatie en uitdaging geldt ook voor het pastoraat in de parochies waar pater Stefan Musanai en ik werken. Kerstmis bijvoorbeeld werd, net als in 2020, afstandelijk gevierd terwijl we gewend zijn aan

een sfeervol kerstfeest. Het was zeker ook pijnlijk voor ons als geloofs-gemeenschap om maar een beperkt aantal mensen te mogen toelaten in de kerstvieringen. Maar ik dacht toen dat Kerstmis niet alleen met kerstvieringen in het kerkgebouw te maken heeft, maar met veel meer! De geboorte van Jezus is een brug tussen God en mens, tussen het goddelijke en het menselijke. Jezus is het gezicht van God, in wie Gods aanwezigheid voelbaar is, de God die solidair is met de mensheid, de God die wordt geboren te midden van vreugde en verdriet, dankbaarheid en zorgen van de mens.

Samen met het kerkbestuur en vrijwilligers van de parochie Schimmert hebben we geprobeerd om de viering en de warmte van Kerstmis buiten het kerkgebouw te presenteren. Naast online vieringen en het plaatsen van kerstgedachten op verschillende sociale media was er ook weer 'de kerststallen wandelroute Schimmert'. Via een paar wandelroutes door het dorp Schimmert kunnen mensen dan genieten van de kerststallen die door parochianen achter het raam zijn gezet. Het werd aardig bezocht en mensen konden daardoor toch iets van het kerstgebeuren ervaren.

In onze andere parochie Genhout, werden zelfgemaakte kerstkaarten

rondgebracht naar ouderen, zieken en alleenstaanden.

Wat wij zelf op Kerstmis zijn begonnen was het geven van zelfgeschreven kerstkaarten aan families van wie een familielid in het afgelopen jaar is overleden. We vonden het fijn om persoonlijk aandacht te schenken aan degenen die nu Kerstmis anders meemaakten, zonder hun dierbaren. Het was ook bijzonder leuk zelf de kaarten, midden in het koude weer, rond te brengen.

Het is gewoon geweldig om te lezen en ervaren dat er overal verschillende initiatieven, creativiteit en bijdragen waren tijdens deze coronatijd. Dit is wat we zouden moeten blijven doen, zelfs als de coronacrisis eindigt. Want wij christenen zijn bruggenbouwers! Laat jezelf maar bewogen worden door liefde, want liefde is altijd creatief, liefde kent vele talen en uitdrukkingen, liefde kent geen grenzen, ze kan het onbereikbare bereiken. ■

Afscheid van het basispastoraat in Brazilië

Pee de Waard smm

Na eerst vanaf 1962 als pastor werkzaam te zijn geweest in Duitsland, vertrok ik in 1968 naar Brazilië. In verschillende parochies was ik actief. Mijn laatste parochie was die van Atibaia. Eind 2021 ging ik met emeritaat en werd opgevolgd door de montfortaan Mauri Rodrigues smm. Bij mijn afscheid hield bisschop Sérgio Aparecido Colombo een toespraak, waarin hij o.a zei:

Dierbare Padre Pedro, Ik herinner me nog heel goed de dag waarop ik in dit bisdom aankwam: 6 december 2009; en dat je mij al vlug per brief liet weten dat jij jouw parochie ter beschikking stelde, omdat je 75 jaar was geworden. Ik zei toen tegen je: "Ik kom hier net aan. Als je het goed vindt, wil ik je maar één ding zeggen: ga door!" En je ging door, zo lang als je kon en deed al het mogelijke ruim 12 jaar lang, precies de tijd die ik hier nu bisschop ben.

Je werd pastoor in Atibaia, in de parochie Sint Sebastiaan in 1987. Daarna in de parochie Onze Lieve Vrouw Aparecida, eveneens hier in de stad, in 1989. Daarbij nam je in 1995 de zorg op je voor de parochie Sint Petrus. Je ging door in de parochie Onze Lieve Vrouwe Aparecida tot eind 2007. In januari 2008 begon je het pastoraat in de huidige parochie. Je was dus al twee jaar werkzaam in dit heiligdom toen ik arriveerde.

Heel het bisdom Bragança -en ik maak me hier woordvoerder van alle leden van het bisdom- is je dankbaar voor je getuigenis: je missionaire getuigenis, een over-

tuigend getuigenis! Een getuigenis vol hoop, een edelmoedig getuigenis, een getuigenis dat je levenskracht op teerde. En vandaag zijn we hier om je daarvoor te bedanken, jou en natuurlijk de montfortanen die je werk zullen voortzetten.

In dit gebied, aan deze kant van de grote verkeersweg Fernand Dias, ben jij de priester die de situatie veranderd heeft! En dat weten we allemaal. Wat je deed heeft een naam: toewijding, inzet! Ik ken je beperkingen: hoe vaak deelde jij met mij je leed, je moeilijkheden. Maar telkens wanneer ik je vroeg: "maak je het goed", was je antwoord: "Ja hoor! Ik voel me goed! Ik voel me goed!"

Ik had en heb nog steeds grote bewondering voor je eenvoud. Je kwam uit Europa, uit Holland, om met ons samen te werken. Hoeveel hulp kreeg je niet vanuit Nederland! Uiteraard omdat je er om vroeg, er om bedelde. Daarmee kon je dit mooie complex bouwen: de parochie Vrouwe van alle Volkeren. Ik noem je bouwwerk weleens: het Mini-Vaticaan!

Je was altijd een voorbeeld voor onze Clerus! Ik kan me niet herinneren dat je ooit onze retraite verzuimde. Ik kan me niet herinneren dat je ooit op onze

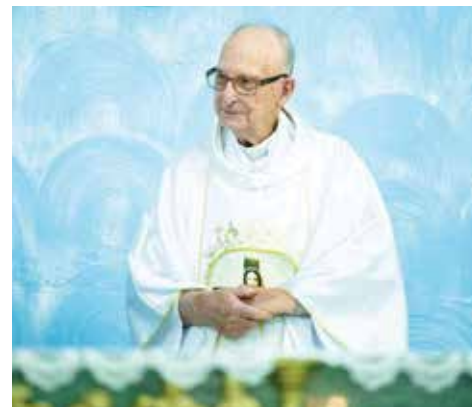
studiedagen ontbrak. En je wás er niet alleen maar deed echt mee, zoals ook in tal van andere plannen en activiteiten van ons bisdom. Ik geloof in naam van heel ons bisdom: priesters, seminaristen en pastoraalwerkers, je te mogen zeggen: "Wees een gelukkige man"! Moge God je nog lang laten leven om met pater Mauri smm verder te bouwen aan het mooie werk dat je onder ons realiseerde!

Oh wat fijn dat je hier blijft! Je Generaal Overste, mijn vriend pater Luizinho Stefani smm, stelde me voor de montfortanen hier verder te laten zorgen voor de parochie. Ik antwoordde: "Dit ga ik niet eens aan de Priesterraad voorleggen. Geen twijfel mogelijk: de montfortanen moeten hier doorgaan!"

Je was pater Mauri al aan het voorbereiden om de geloofsgemeenschap te leren kennen, de mensen en de programma's, zodat hij het roer zou kunnen overnemen, in samenwerking met jou. Hierover zijn we allemaal heel blij: deze sterke verbondenheid met jou, met pater Mauri, de montfortanen, met pater Luizinho, en vooral met je getuigenis te midden van onze priesters!

Ik zal je nooit vergeten: je image, je fysieke figuur, je aanwezigheid. Bijvoorbeeld wanneer je in onze Curie kwam om het maandelijks financieel verslag te brengen of om met de Kerst een cadeautje achter te laten voor al degenen die er werken. Het gebeurde discreet, doodsimpel. Padre Pedro, we hebben priesters nodig zoals jij.

God moge je belonen! ■

Jubilarissen

Theo van der Geest smm 50 jaar priester (26 maart 2022)

'Gedenk de weg die Hij je heeft doen gaan....'. Ruim 77 jaren onderweg, waarvan 50 als priester. Alle mogelijke wegen en paden heb ik bewandeld, op meerdere plaatsen als priester-pastor gewerkt. Veertig jaren daarvan mocht ik als reisleader met groepen pelgrimeren naar en door Israël, mijn/ons christelijke Vaderland. Toen ik veertig jaar priester was, heb ik een 'tussenstop' gemaakt: vier weken gepelgrimeerd naar en in dat land, samen met Thérèse, al 27 jaren reisgenoot op mijn levensweg. Nu, na tien jaren terugkijkend op die tocht van vier weken, zie ik in die pelgrimstocht – symbolisch – die 77 levensjaren, inclusief de 50 priesterjaren.

Na m'n geboorte in een warm nest en onbezorgde jeugdjaren, waarin ik wel heb leren aanpakken, ben ik op weg kunnen gaan, of beter misschien: heeft de Weg mij bij de hand genomen. 'n Tijd van stapje voor stapje ontdekken wie je bent, wat je wilt, waarheen je wilt gaan. Vergelijkbaar met de voorbereiding op die pelgrimstocht naar Israël: bedenken wat je wilt, waarheen je wilt gaan, wie je wilt ontmoeten, wat je wilt zien, wat je hoopt te beleven. Je wordt daarbij agetrokken, geleid door wat zich, naar je vermoedt, ter plaatse aandient. Alsof de weg er voor jou is neergelegd.

Vervolgens de wensen concreet maken: de periode plannen, de vliegreis boeken, logeeradressen zoeken en vastleggen, de verplaatsingsmogelijkheden onderzoeken en eventueel reserveren. Wie zich tot wat dan ook geroepen voelt/weet, onderzoekt hoe en langs welke weg dat gerealiseerd kan worden, maakt afspraken. Die weg liep via opleiding en vorming in Beresteijn, Schimmert, Vroenhof, Oirschot en Tilburg naar Hoensbroek. Op 26 maart 1972 werd daar met de priesterwijding dat oriënterende deel van mijn weg afgesloten, en begon het aangereikte en beoogde deel van m'n levensreis.

Toen, tien jaren geleden, in Israël, voerde de weg me eerst naar de woestijn. Vanuit een blokhuut vier dagen (geen veertig...) te voet door de woestijn gezworven. Er waren geen grote 'bekingingen', maar het was wel afzien zo nu en dan: de te gane route

niet altijd duidelijk, gaan waar geen wegen gaan, soms even dwalend. Het had iets van die eerste priesterjaren – zoekend je weg zien te vinden, of de weg jou laten vinden?

Daarna naar Jeruzalem. We kwamen er aan op Goede Vrijdag, tevens vooravond van Pesach (Joods Pasen). Vanuit ons verblijf daar zicht op Ain Karim, woonplaats van Elisabeth en Zacharias, geboorteplaats van Johannes de Doper. De weg leidde ons via een flinke omweg daarheen, de eerste dag – met Maria op bezoek bij Elisabeth.... Op Pasen naar de kerk van het Heilig Graf én van de Verrijzenis, de zaal van het Laatste Avondmaal, Hof van Olijven.... een soort retraite, de grote geloofsmysterie, waar een priester bijna dagelijks mee omgaat, dringen zich daar aan je op, mysterie blijven het. Daarna naar het noorden van het land, Galilea, land van Jezus' leven van alledag.

We wandelden door het bron-
gebied van de Jordaan, vlak bij
Caesarea Filippi, door het vruchtbare
Jordaandal, niet ver van de ruïnes van
Korazim, klommen op naar Zefat,
centrum van Joodse mystiek.

De derde week: eerst via Tiberias
naar Nazareth, met de Mariabron, de
Gabriëlkerk en de kerk van de Bood-
schap. Van Nazareth in vier dagen te
voet naar Kapharnaüm, in het voet-
spoor van Jezus, de z.g. Jesus-Trail.
Een van de 'etappeplaatsen' was Kana.
Onderweg kwamen gelijkenissen van
Jezus over zaaier en zaad, de vogels in
de lucht en de bloemen op het veld
automatisch tot leven. En ook zijn
Bergrede, beginnend met de Zalig-
sprekingen. Na afgedaald te zijn naar
het niveau van het Meer van Galilea
kwamen we langs Magdala, Tabgha
(Wonderbare spijziging en visvangst),
en tenslotte Kapharnaüm, Jezus'
woonplaats, waar Hij de schoon-

moeder van Petrus genas, zijn Brood-
rede hield en onreine geesten uitdreef.
Daarna liepen we in drie dagen rond
het meer van Galilea: Tiberias, de
Jordaan, Gerasa (de zwijnen die – in
bezit genomen door onreine geesten –
zich in het meer stortten).

Terugdenkend aan die dagen in Israël,
en vooral in Galilea, land van Jezus'
leven van alledag, komen ervaringen
van 50 jaar leven/werken als priester,
pastor en geestelijk verzorger voorbij.
Proberend in Jezus' voetspoor te
gaan, mocht ik de Schrift lezen en
verklaren, de Blijde Boodschap – met
als kern voor mij de Zaligsprekingen
– uitdragen. Ik mocht nabij zijn aan
en meeleven met mensen, lief en leed
met hen delen, hen met raad en daad
proberen bij te staan. Ik heb brood en
beker, het leven van alledag met hen
mogen delen en daardoor – hopelijk
– geheiligd. Ik mocht bij belangrijke
levensmomenten – geboorte, trouw-

beloften, ziekte, overlijden – mensen
helpen de diepere lagen van het mens-
zijn, het mysterie dat schuilt onder de
oppervlakte, te duiden en te verstaan.
Ik mocht met mensen optrekken
bij hun zoektocht naar zin en bete-
kenis, via geloofsgesprekken. Het
was allemaal niet spectaculair – geen
wonderbare genezingen of spijziging
of visvangst. Maar hopelijk wel een
kleine bijdrage aan menselijk geluk en
zin in het leven.

Zoals ieder mens ben ik op weg
gegaan met mijn eigen rugzakje, met
beperkte, maar voor mij voldoende
inhoud. Daar heb ik het die 77 levens-
jaren en 50 priesterjaren mee gedaan,
en daarmee ben ik geworden wie ik
ben: Theo v.d. Geest smm, in vrede
met zichzelf.

Richard Schreurs smm **60 jaar priester (1 april 2022)**

60 Jaar terug kijkend: Er waren heel
veel mensen die mij op de been
hielden. Toch is het met name de
ontwikkeling geweest in mijzelf,
die liep van vooral liturgische moti-
vatie naar per week meer motivatie

vindend in woord en leven van
Jezus van Nazareth. Wat klinkt dat
theatraal! Telkens weer sta ik daar
verbaasd over en dan ga ik op zoek
naar vormen –die ik soms ook vind–
waarmee die woorden en daden in
deze tijd gezet kunnen worden. Ik
zou niet weten waar en bij wie zo
veel inspiratie te vinden is als juist
hier. Het priesterschap zoals voor-
heen moet ik iedereen afraden. Zorg
dat je de kost verdient in een eerbaar
beroep en oefen van daaruit het pries-
terschap uit in financiële onafhanke-
lijkheid. Beperk je daarin en laat de
rest door andere parochianen doen.
Toen ik een paar jaar geleden levens-
bedreigend ziek werd –de sporen
daarvan zijn nog wel te zien aan mijn
totaal gebrek aan haargroei– deed
me dat weinig, want ik voelde me

geborgen en dat is nog zo. Geborgen
bij familieleden, confraters, parochi-
anen, vrienden en vriendinnen, maar
in eerste en laatste instantie toch
bij Degene die me nog steeds meer
boeit dan wie of wat ook. Dit zou ik
iedereen gunnen. ■

Nieuws uit de Wereldwijde Congregatie

350-jarig jubileum van de geboorte van Louis-Marie Grignion de Montfort

De viering zal het hele jubileumjaar duren. De opening vond plaats op 20 februari 2022 in Montfort-sur-Meu, de geboorteplaats van Montfort. Andere activiteiten zullen zijn: een wandeling in de voetsporen van Montfort in zijn geboorteparochie; een concert uitgevoerd door het Brocéliance koor; een conferentie met deskundigen over Montfort.

Verder zal er een standbeeld van Montfort op de buitenhoek van het geboortehuis geplaatst worden om de aandacht van mensen te trekken. Hetzelfde geldt voor de verkeersborden voor de geboorteplaats van Montfort.

openingsviering in parochiekerk

Continentaal Missiejaar Afrika 2021

Onder het motto 'Montfort, teken van hoop en leven voor het Gods-

volk' is op 31 januari 2021 dit bijzondere jaar voor Afrika en Madagaskar van start gegaan. Er waren o.a. grote bijeenkomsten in Burundi, Malawi, Congo en Madagaskar. De Covid-19 pandemie verhinderde de leden van het Generaal Bestuur uit Rome om overal bij aanwezig te kunnen zijn.

120 jaar montfortanen in Malawi

Op 24 juni 2021 was het 120 jaar geleden dat de montfortanen hun missie in Malawi (toenmalig Nyasaland) zijn begonnen. De drie pioniers

kinderkoor bij de viering

opening Missiejaar Azië en Oceanië 2022

waren de Nederlandse Anton Winnen en de twee Fransmannen Auguste Prézeau en Pierre Bourget. Vanwege de Covid-19 pandemie kon de 120-jarige aanwezigheid niet uitbundig worden gevierd.

150 jaar montfortanen in Haïti

In 1871 is de missie van de montfortanen in Haïti begonnen. Het was de eerste montfortaanse missie buiten Europa. Bisschop Guilloux was degene die de toenmalige Generaal Overste, François Denis, wist te overtuigen. Na deze toezegging reisde de bisschop naar het graf van Montfort in St. Laurent om de heilige te bedanken.

Continentaal Missiejaar Azië en Oceanië 2022

“Opstaan en Stralen, Montfort in Azië en Oceanië”, dat is het motto. Het gaat om weten wie je bent en wat je kunt. Dat moge duidelijk worden in alle uithoeken van deze twee reusachtige continenten. De hoop is dat

dit beleefd kan worden in de geest van synodaliteit. Saamhorigheid, gemeenschap, participatie en samenwerking, zijn enkele van de sleutelwoorden. Hopelijk kan dit worden toegepast bij de uitvoering van dit Continentaal Missiejaar van Azië en Oceanië.

Verschuiving

De Missiebrief van het Beraad Missionarissen in Nederland, verschenen met Pinksteren 2021, schrijft: ‘De meest opmerkelijke verandering die

kleinseminarie Voorschoten 1959

afgelopen decennia plaatsvond is dat het getalsmatige zwaartepunt van het christendom vanaf 1970 steeds sterker is komen te liggen op het zuidelijk halfrond...’.

Deze verschuiving is binnen onze congregatie begin zestiger jaren van de vorige eeuw al begonnen en zet zich nog steeds door. De statistieken laten dat zien. Zo telt Indonesië 137, Indië 98, Haïti 77, Afrika 70, Madagaskar 43, Columbia 33 en de Filipijnen 22 montfortanen.

grootseminarie Nairobi 2021

Wat Europa betreft telt Italië wel 114 montfortanen, maar Duitsland, België, Canada, Amerika, Portugal, Engeland en Nederland nog maar samen 74 montfortanen. Frankrijk, het geboorteland van Montfort, telt 34 confraters. ■

Driekwart jaar na de watersnood

Herman Jansen *smm*

Mij is door de redactie van Wijzer gevraagd, driekwart jaar na de watersnood van juli 2021, te vertellen over mijn persoonlijke ervaringen en woonsituatie op dit moment; wat mij het meest is bijgebleven en welke uitwerking deze ramp had en nog steeds heeft op de parochie en haar parochianen.

Positieve- en negatieve gevoelens ervaar ik door elkaar heen. De warme en meelevende gebaren van de parochianen sterken mij, geven moed om vol te houden en ik hoop dat dit andersom ook geldt. Er bestaat een enorme band van solidariteit en betrokkenheid tussen alle mensen die getroffen zijn door deze watersnoodramp in het hart van Valkenburg aan de Geul. Een eensgezindheid van naar elkaar omzien, elkaar de hand reiken en elkaar zonder woorden kunnen begrijpen. Saamhorigheid en een gevoel van gelijkheid, de 'mens' Herman Jansen wordt als mede gedupeerde gezien en daar ben ik dankbaar voor.

Maar, wat duurt het lang! Enkele uren van rampzalige wateroverlast, vragen om maanden –zo niet jaren– van herstel. Dat geldt voor de H.H. Nicolaas- en Barbarakerk, de O.L. Vrouwekerk, de kosterswoning en de pastorie. De belangstelling van de buitenwereld neemt begrijpelijkerwijs geleidelijk af, terwijl de pijn van de slachtoffers blijft en ook frustratie. De huizen mogen aan de buitenkant weer goed uitzien, achter de voordeur ziet het er heel anders uit. De pijn die ik nu ervaar is anders dan in juli vorig jaar. Onge-

troep om op te halen

uitdelen van de lunch

duld bouwt zich op vanwege het feit dat het allemaal zo lang duurt en nog steeds niet begonnen kan worden met herstelwerkzaamheden. De mergelstenen muren van de pastorie zijn zo volgezogen met water, dat dagelijks nog steeds drie ontvochtigers aanstaan. Wonen in de pastorie is onmogelijk vanwege schimmel en de daardoor ontstane ongezonde leefomgeving. Veel spullen zijn bedorven door het water en weggegooid en dat wat nog over is staat in dozen op de bovenverdieping. Dit alles zorgt voor een gevoel van onzekerheid en angst: hoe lang gaat het nog duren, maak ik het gezien mijn leeftijd nog mee dat alles weer in de oude staat hersteld zal zijn, zal de verzekering alles vergoeden? Wachten, wachten, wachten... Veel mensen verblijven nog steeds elders. Mij werd gelukkig onderdak geboden door de parochie-assistente. De steun van de gemeenschap is er nog steeds en bevestigt dat je niet alleen bent.

Het meest bijgebleven is mij het akelige van de ramp, de evacuatie die gevoelens oproep van vroeger, van de oorlog. En het gevoel van nu, na driekwart jaar, constant met je gedachten bezig zijn met deze gebeurtenis en de vraag hoe je hieruit gaat komen. De ramp zelf is al verleden tijd, maar de gevolgen ervan zijn niet weg, het verwerkingsproces is nog in volle gang.

Wat de parochie betreft; de watersnood heeft een grotere binding teweeg gebracht tussen de parochi-

anen. Ze komen naar de kerk, ook al is deze nog niet opgeknapt en het hout van de kerkbanken beschadigd en uitgeslagen. Het is hun kerk, de kerk waar zij getrouwd zijn en waar zij hun kinderen willen laten dopen. Ze accepteren de kerk zoals ze is. Kon ik het wat de pastorie betreft ook maar zo accepteren; dat vind ik nog moeilijk. In de ochtend ga ik naar de pastorie om te werken, beneden draaien de ontvochtigers en de bovenverdieping, die weliswaar leefbaar is, dient als opslagplaats voor spullen uit de kerk. Het voelt niet als een thuis. Ik ontvang veel steun van de parochianen, al dan niet zelf getroffen door het water. We delen in de ellende en nasleep, maar we delen ook in het elkaar opvangen, het bieden van een luisterend oor, wederzijds begrip. Men kan met recht spreken van de 'gemeenschap' Valkenburg a/d Geul. ■

Wijzertjes

Zegenen menhirs SMM-Memorial

In oktober stelden wij u reeds op de hoogte van de uitbreiding van het SMM-Memorial en het zegenen hiervan op zaterdag 6 november 2021. Bij het ter perse gaan van Wijzer konden wij u toen enkel foto's tonen van het monument in wording. Nu maken wij graag van de gelegenheid gebruik een foto van het eindresultaat te laten zien. Het SMM-Memorial helpt de gestorven montfortanen blijvend te gedenken. Een citaat uit een recent boek van Willem Jan Otten onderkent deze gedachte: 'Doden zijn afhankelijk van ons geheugen, ze bestaan voor zover wij aan ze denken'.

Opening 'Residentie Vroenhof'

Begin dit jaar zijn de eerste van de 40 aanleun-appartementen en de 19 zorgstudio's betrokken. Het hele complex ziet er prima uit, mede doordat in het park danig gesnoeid is. Er wordt bekeken van welke beschikbare faciliteiten de gemeenschap Vroenhof gebruik gaat maken.

Vier appartementen werden in de tweede week van maart in gereedheid gebracht voor de ontvangst van 17 vluchtelingen uit Oekraïne: volwas-

senen, kleuters, pubers en zelfs een kat. Spullen zoals bedden met toebehoren, kleren, tafels, stoelen, servies, lampen, koffiezetapparaten, TV's, speelgoed etc. worden verzameld en gedoneerd. Een onzelfzuchtig gebaar van 'Residentie Vroenhof' en een voorbeeld hoe de hele wereld zich inzet om geld, goederen, etenswaren en medicijnen in te zamelen.

Renovatie kerkhof Oirschot

Met de eigenaar van Groot Bijs-tervelt in Oirschot zijn afspraken gemaakt omtrent de renovatie van het montfortaans kerkhof. De plastic naamplaatjes worden vervangen door hardsteen en de beplanting wordt vernieuwd. Verder krijgen de muur met kruis en het plateau, waarop het beeld van Montfort staat, een opknappbeurt.

We komen weer samen:

28 april 2022

Eindelijk kan het weer! Zo wilden we op 25 maart, het feest van Maria Boodschap en tevens het tielfeest van de montfortaanse familie, weer met z'n allen samenkomen in Vroenhof. Dit werd verhinderd doordat een aantal confraters positief testte op Corona. Maar op 28 april gaat dit hopelijk wel gebeuren. Dan gedenken we de sterfdag van Montfort, 306 jaar geleden.

Pelgrimeren naar Lourdes en/of Israël via Leuven

Het is mogelijk om als pelgrim met montfortanen naar Lourdes en Israël te gaan. Het Mariaal Centrum van de Belgische montfortanen in Leuven organiseert deze reizen. Zie daarvoor bedevaarten@mariaalcentrum.be

De weg die goeddoet

Dat is de titel van de bundel met 350 liederen van Andries Govaart. De bundel bevat ook enkele cantieken van Montfort, die door Andries zijn vertaald. Frans Bullens componeerde de muziek. Op 27 maart jl. is deze bundel gepresenteerd (een uitgave van Skandalon).

Overledenen

Math Thijssen smm

30 oktober 2021

Op 30 oktober 2021 overlijdt Math Thijssen. Hij is op 3 maart 1931 in Wjlre geboren. Op 8 september 1951 legt hij zijn eerste geloften af en

op 31 maart 1957 ontvangt hij de priesterwijding. Math is volksmissionaris en pastor in Genk (België), hetgeen hem in 1966 doet besluiten lid te worden van de Belgische Provincie. Math is 90 jaar geworden.

Gir Op 't Veld smm

5 november 2021

Rustig en vredig overlijdt op vrijdag 5 november 2021 Gir Op 't Veld, overste van de gemeenschap Schimmert. Hij

werd 98 jaar en was 78 jaar montfortaan. Gir wordt op 11 augustus 1923 geboren in Roermond. Van 1935 tot 1942 gaat hij naar het kleinseminarie in Schimmert en

begint zijn noviciaat te Meerssen in 1942. Op 8 september 1943 legt hij zijn eerste geloften af. In Oirschot studeert hij filosofie en theologie en wordt hij op 27 maart 1949 door Mgr. W. Mutsaerts tot priester gewijd. In 1949 gaat hij als leraar naar Rotse-laar (België). Van 1955 tot 1956 is hij leraar in Voorschoten. Gir wordt prefect in Schimmert in 1956 en benoemd tot overste in 1965. Overste zal hij zijn verdere leven blijven. Vanaf 1973 is hij pastoor in de parochie Schimmert en van 1983 tot 1997 eveneens kapelaan in de parochie van Genhout. Op het moment dat hij met emeritaat gaat, verhuist hij naar ons klooster in Schimmert. Als Gir voelt dat zijn gezondheid vermindert, wenst hij uit voorzorg de ziekenzalving te ontvangen. In de avond van 5 november 2021 overlijdt onze langstlevende montfortaan.

Hub Kleijckers smm 19 januari 2022

Na het kleinseminarie, noviciaat en grootseminarie ontvangt Hub op 12 maart 1961 de priesterwijding. In het bezit van het doctoraal missiologie is hij achtereenvolgens werkzaam in Portugal, Mozambique

en Malawi. In 1990 keert hij terug naar Nederland en is tot aan zijn dood werkzaam als missieprocurator. Daarnaast is hij vele jaren provinciaal econoom en archivaris. Dankzij zijn kundige inzet verschijnen talrijke uitgaven vanuit de montfortaanse archieven en ook de digitalisering daarvan. Op pastoraal vlak is Hub 25 jaar vaste assistent in de parochies van Ubachsberg en Simpelveld. In mei 2020 begint Hub te kwakkelan met zijn gezondheid. Op 29 juni 2021 ontvangt hij de ziekenzalving. Toch nog onverwacht is hij kort na middernacht op 19 januari 2022 gestorven.

Theodora van der Kruis (Beenakker) Dochter der Wijsheid 15 februari 2022

Zij was zeer bewogen met de mens naast haar, die ze trachtte te zien en te benaderen als beeld van God. Met grote fijngevoeligheid

hield zij rekening met wat er in het hart van de ander omging; niets was haar teveel als het ging om het welzijn van de gemeenschap. Met tomeloze energie zette zij zich in voor tal van activiteiten, taken en functies in en buiten de Congregatie. Zr. Theodora overlijdt op 15 februari 2022 in

Wijchen. Zij werd 94 jaar.

associé Ingeborg Lowsen 20 februari 2022

Samen met haar zus Sanne ging Ingeborg in 1948 op bedevaart naar Lourdes. Hier ontving zij haar roeping om haar leven te wijden aan de

katholieke Kerk in Denemarken. In Skåne leerde zij de zusters Karmelietessen kennen en de Belgische Karmeliet Wilfried Stinenissen die doctor in de filosofie was en op wie zij zeer gesteld was. Intussen woonde Ingeborg enige jaren in Holbæk waar zij de Nederlandse montfortaan Jozef Mesters leerde kennen die een drukkerij had opgericht. Daar leerde zij het drukken van katholieke tijdschriften, zoals 'Ave Maria'. Pater Mesters organiseerde samen met Ingeborg en andere vrijwilligers bedevaarten naar Lourdes. Verder werden er treinreizen georganiseerd voor de militairen, ook naar Rome en Assisi. Alles bij elkaar genomen moet gezegd worden dat Ingeborg via de katholieke kerk zeker een brug naar de sterren heeft geslagen. ■

Gratis abonnement

Als u toevallig deze 'Wijzer' heeft gelezen en u wilt dit periodiek voortaan ontvangen, meld dit via deze bon of e-mail info@montfortanen.nl.

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Sturen aan:
Redactie "Wijzer"
Vroenhof 87
NL-6301 KE Valkenburg (Lb)

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Vanaf 28 mei 2018 geldt de nieuwe wet op de gegevensbescherming (AVG), vastgelegd in de Europese verordening GDPR. Van u als lezer gebruiken wij naam en adresgegevens uitsluitend voor het versturen van 'Wijzer' of een uitnodiging voor een montfortaanse dag. Uw gegevens worden niet gedeeld met derden. Indien u wenst dat uw gegevens uit ons adressenbestand verwijderd worden, verzoeken wij u ons per mail te informeren: info@montfortanen.nl of via telefoonnummer: 043 - 206 5002. Door niet te reageren geeft u toestemming dat wij uw gegevens mogen gebruiken voor 'Wijzer' of een uitnodiging. Voor het plaatsen van artikelen en foto's hebben wij vooraf toestemming gekregen van betreffende personen.

Colofon

Deze periodiek is een uitgave van de Nederlandse montfortanen en verschijnt twee keer per jaar.

Adres
Provinciaal Montfortanen
Vroenhof 87
NL-6301 KE Valkenburg (Lb)
info@montfortanen.nl
www.montfortanen.nl

Ontwerp en DTP opmaak
Yoman Reclame Studio
www.yoman.nl

Drukwerk
Drukkerij Groels